

22 sierpnia 2017 r.

Marek Nowak
e-mail: probono.nowak@gazeta.pl

Pan **Robert Mamątow**
Przewodniczący Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

e-mail: kpcpp@senat.gov.pl,
senat@senat.gov.pl

Szanowny Panie Przewodniczący,

Na podstawie art. 2 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach*, wnoszę o podjęcie w bieżącym roku **inicjatywy ustawodawczej w przedmiocie wprowadzenia do Prawa ochrony środowiska norm hałasu drogowego, które obecnie są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska, co najmniej w obszarach zurbanizowanych miast, uznając normy obowiązujące do października 2012 r. jako maksymalne i dążąc do ich dalszej redukcji.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 21 lipca 2016 r. podobną petycję (obniżenie norm hałasu we właściwym rozporządzeniu, bez zmieniania Prawa ochrony środowiska) złożyłem Prezesowi Rady Ministrów.

Petycja została przekazana do Ministra Środowiska, który pismem z 28 października 2016 r. poinformował, iż „... Minister Środowiska pismem z dnia 29.04.2016 r., znak: DOS-III.404.34.34.2016.MW, zwrócił się do Ministra Zdrowia, z prośbą o wyrażenie stanowiska na temat zasadności pozostawienia akustycznych standardów jakości powietrza na poziomie obecnie obowiązującym (...), bądź na temat zasadności dokonania zmiany wartości tych standardów”.

Pismami adresowanymi do Ministerstwa Zdrowia w listopadzie 2016 r., styczniu i marcu 2017 r. podjąłem trud uzyskania odpowiedzi na pismo Ministra Środowiska od Ministra Zdrowia. Czyli stałem się pośrednikiem między dwoma ministrami.

Pismem z marca 2017 r. Minister Zdrowia udzielił odpowiedzi Ministrowi Środowiska (pismo znak: ZPŚ.078.253.2016), stwierdzając, iż „**obecne wartości standardów akustycznych jakości środowiska należy obniżyć do wartości dźwięków rekomendowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO)**”.

Pismem z dnia 30 maja 2017 r. wystąpiłem do Ministra Środowiska o niezwłoczne rozpatrzenie mojej petycji z dnia 21 lipca 2016 r.

Bezczynność Ministra Środowiska spowodowała złożenie skargi do Prezes Rady Ministrów (pismo z dnia 10 lipca 2017 r.).

Pismem z dnia 4 sierpnia 2017 r. (doręczono 21 sierpnia) Kancelaria Prezesa Rady Ministrów poinformowała, iż moją skargę na Ministra Środowiska uznaje za bezzasadną.

Pismem z dnia 4 sierpnia 2017 r. (doręczono 21 sierpnia) Minister Środowiska poinformował, iż „... zagadnienie zmiany wartości dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku będzie przedmiotem analizy w ramach prac nad zmianą przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska, w części dotyczącej ochrony środowiska przed hałasem. Zakończenie tych prac planowane jest na koniec 2018 r.”.

W tych okolicznościach sprawy, **uznając jako niedopuszczalną beczynność** obecnego i poprzedniego rządu RP w sprawie wyraźnej poprawy jakości życia mieszkańców naszego kraju, niezbędnym stało się wystąpienie z niniejszą petycją do Senatu RP.

Za skandaliczną uznaję wyraźną spychologię w postępowaniu Ministra, który konstytucyjnie odpowiada za właściwe warunki życia, z obowiązkiem dążenia do ich ciągłego polepszania. Jak i to, że w przywołanym piśmie z 4 sierpnia br., Minister w ogóle bierze pod uwagę jeszcze dalsze podwyższanie norm!

Minister dysponując jednoznaczną opinią Ministra Zdrowia wskazującą na niezbędność podjęcia zmian legislacyjnych w celu zmniejszenia norm hałasu drogowego, nic z tym nie robi. Widoczna jest ułomność rozwiązania prawnego, które wymusza „porozumienie” obu ministrów w zakresie wysokości norm. Czyli w każdym przypadku, gdy takiego porozumienia nie ma, normy pozostają na dotychczasowym poziomie. A te – od 5 lat – są zatrważająco wysokie. I nikt nic z tym nie robi!

Tym samym za konieczne należy uznać wprowadzenie takiej zmiany w ustawie Prawo ochrony środowiska, aby to **parlament określał wysokości norm hałasu**. Parlament powinien chronić obywateli przed wadliwym działaniem władzy wykonawczej, a wszelkie zagrożenia powinny być eliminowane. Skoro więc Minister Środowiska nie radzi sobie z zapewnieniem odpowiedniej jakości życia dla Polek i Polaków, to – wybrani w bezpośrednich wyborach – ich przedstawiciele powinni ukrócić te naganne praktyki, biorąc na siebie odpowiedzialność w tym zakresie. Pamiętając przy tym, że władza wykonawcza podlega władzy ustawodawczej, a zawsze wtedy, gdy ta pierwsza niedziałania lub działa wadliwie, to ta druga **jest zobowiązana do ingerencji**.

Wyrażam nadzieję, że przedmiotowa sprawa zostanie rozpatrzona z należytą uwagą.

Z wyrazami szacunku

Załączniki:

- 1/ Petycja do Prezes Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2016 r.,
- 2/ Pismo Ministra Środowiska z dnia 28 października 2016 r.,
- 3/ Pismo Ministra Zdrowia z marca 2017 r.,
- 4/ Pismo do Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2017 r.,
- 5/ Pismo Ministra Środowiska z dnia 4 sierpnia 2017 r.

Klauzula danych osobowych

Wyrażam zgodę na upublicznienie mojego imienia i nazwiska oraz adresu poczty elektronicznej (art. 4 ust. 3 *ustawy o petycjach*).

Klauzula korespondencji:

Wszelkie doręczenia wyłącznie drogą elektroniczną na podany adres poczty elektronicznej.

Nota o autorze

Nowak Marek, 45 lat. Autor jest społecznikiem, aktywistą miejskim pro publico bono. Od 2008 roku sygnalizuje m.in. administracji publicznej jej wadliwe działania i zaniechania, brak regulacji prawnych bądź ich nieprawidłowe brzmienie lub stosowanie. Już w 2009 roku alarmował ministrów Rządu RP o braku systemowych rozwiązań prawnych dla lokalizowania i użytkowania przemysłowych elektrowni wiatrowych, z negatywnymi skutkami dla mieszkańców terenów wiejskich i krajobrazu. W latach wcześniejszych i późniejszych interweniował na poziomie osiedli, lokalnym, regionalnym i krajowym m.in. w takich obszarach, jak: planowanie i estetyka przestrzeni, gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi, dostęp do informacji publicznych, hałas drogowy w miastach oraz strategię rozwoju miast i kraju.

W trybie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym od 2008 roku złożył wnioski i uwagi do ponad 40 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, oraz do kolejnych kilkunastu w innych gminach.

W trybie ustawy o petycjach w latach 2015-2017 złożył następujące petycje: (1) do Rady Miejskiej Wrocławia o podjęcie uchwały umożliwiającej wyeliminowanie chaosu reklamowego i uporządkowanie przestrzeni Wrocławia (tzw. uchwała krajobrazowa); (2) do Prezydenta Wrocławia o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w przedmiocie uzyskania jako gmina uprawnień do skutecznego zobligowania najemców lokali komunalnych do wymiany pieców opalanych węglem na urządzenia ekologiczne; (3) do Prezesa Rady Ministrów o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w przedmiocie wyeliminowania luki prawnej polegającej na tym, że osoby bez tytułu prawnego do ziemi rolnej mogą i uzyskują publiczne środki pieniężne w ramach dopłat dla rolników; (4) do Prezesa Rady Ministrów o podjęcie inicjatywy legislacyjnej w przedmiocie obniżenia norm hałasu drogowego; (5) do Rady

Miejskiej Wrocławia o zmiany w zasadach gospodarowania nieruchomościami gminy Wrocław poprzez odjęcie Prezydentowi Wrocławia prawa do zbywania działek i budynków komunalnych bez miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; (6) do Rady Miejskiej Wrocławia o zmobilizowanie Prezydenta Wrocławia do przyspieszenia prac planistycznych i obejmowania planami miejscowymi kolejnych części Miasta; (7) do Prezesa Rady Ministrów o podjęcie inicjatywy na forum europejskim w przedmiocie powołania ośrodka badawczo-rozwojowego finansowanego ze środków Unii Europejskiej poszukującego i wdrażającego leki na choroby śmiertelne; (8) do Prezydenta Wrocławia o wycofanie się z decyzji o sprzedaży działki komunalnej w rejonie ulic Krzyckiej i Skarbowców i jej przeznaczeniem na potrzeby lokalnej społeczności; (9) do Rady Miejskiej Wrocławia o zmianę zasad gospodarowania działkami i budynkami komunalnymi, w taki sposób, żeby warunkiem sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu ograniczonego była uprzednia zgoda Rady; (10) do Prezydenta Wrocławia o weryfikację projektowanej trasy tramwajowej do osiedla Nowy Dwór oraz poprawienie oferty komunikacji zbiorowej na osiedlu Muchobór Wielki; (11) do Prezydenta Wrocławia o opracowanie Standardów zieleni miejskiej; (12) do Prezydenta Wrocławia o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w przedmiocie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Dworca Nadodrze; (13) do Prezydenta Wrocławia o odwołanie przetargu dot. oddania w użytkowanie wieczyste gruntu o adresie Wyspa Słodowa 7.

W trybie konsultacji społecznych w lata 2016-2017 złożył m.in. uwagi do: (1) projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Narodowego Programu Mieszkaniowego” (weszła w życie 27 września 2016 r.); (2) projektu nowelizacji ustawy o ochronie przyrody (weszła w życie 1 stycznia 2017 r.); (3) projektu nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego (weszła w życie 1 czerwca 2017 r.); (4) projektu Kodeksu Urbanistyczno-Budowlanego (wersja z 30 września 2016 r.).

Aktywność obywatelska nie jest związana z wykonywaną pracą zawodową.

21 lipca 2016 r.

Marek Nowak

Pani **Beata Szydło**
Prezes Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
aleje Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa
e-mail: kontakt@kprm.gov.pl

Szanowna Pani Premier,

Na podstawie art. 2 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach*, wnoszę o podjęcie w bieżącym roku **inicjatywy legislacyjnej w przedmiocie obniżenia norm hałasu drogowego co najmniej w obszarach zurbanizowanych miast, uznając normy obowiązujące do października 2012 r. jako maksymalne i dążąc do ich dalszej redukcji.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 3 października 2012 r. złożyłem skargę do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska na Ministra Środowiska Marcina Korolca w związku z projektowanym wówczas podniesieniem norm hałasu drogowego, co ostatecznie nastąpiło z dniem 23 października 2012 r.¹ Skarga została przekazana do Ministerstwa Środowiska, które pismem z grudnia 2012 r. poinformowało, że podniesienie poziomu norm hałasu wynikało ze „skali budowy ekranów akustycznych”, dodając, że „Ministerstwo Środowiska inicjuje działania mające na celu minimalizację oddziaływania hałasu na środowisko w ramach swoich kompetencji”.

W latach 2014-2015 kilkakrotnie występowałem do Ministerstwa Środowiska o dokumenty (w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej), które **mogłyby świadczyć o tym, że faktycznie podejmowane są działania** w celu zaostżenia norm hałasu drogowego. W tym nawiązując do faktu powołania do życia *Zespołu do spraw przygotowania propozycji działań normujących ochronę środowiska przed hałasem*

¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

(Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 listopada 2014 r.). Zgodnie z § 8 Zarządzenia, Zespół do maksymalnie 30 kwietnia 2015 r. **powinien przedstawić propozycje** w zakresie: (1) zmian przepisów prawa dot. ochrony środowiska przed hałasem, (2) działań pozalegisłacyjnych dot. ochrony środowiska przed hałasem, w tym na etapie planowania i realizacji inwestycji.

Pismem z dnia 22 grudnia 2015 r. wystąpiłem do Ministerstwa Środowiska o udostępnienie m.in. w/w propozycji. Z pisma resortu z dnia 13 stycznia 2016 r. wynika, że po pierwsze **nie ma jakiegokolwiek śladu** (dokumentów) z prac Zespołu, nawet protokołów z posiedzeń, a po drugie – „*propozycje zostały **ustnie przekazane** [SIC! – przyp. MN] *Ministrowi Środowiska przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska Janusza Ostapiuka – przewodniczącego Zespołu*”.*

Uprawniona jest więc teza, że **od 4 lat nic nie zrobiono** w sprawie przygotowania konkretnych zmian prawnych w omawianej dziedzinie. **Skandalem jest również to**, że wydawaniu publicznych pieniędzy nie towarzyszy jakikolwiek fizyczny ślad, chociażby jeden dokument. Ministerstwo Środowiska, a więc i Rząd RP **poprzez swoją beczynność i wadliwe funkcjonowanie** utrzymują niekorzystny stan zamiast ulżyć ludziom mieszkającym przy ruchliwych drogach publicznych.

Przyjmując przez chwilę, że uzasadnienie dla złagodzenia norm z 2012 roku jest słuszne (tj. niestosowanie ekranów akustycznych), to przecież po pierwsze rozporządzenie w ogóle nie posługuje się kryterium „ekrany”, a po drugie – w miastach ekrany występują w niewielkim stopniu i to jedynie przy głównych drogach (przede wszystkim drogi krajowe). Innymi słowy, uzasadnienie nie odnosi się do tego, co jest w rozporządzeniu – bo niezależnie od tego, czy mówimy o np. istniejącej zwartej zabudowie śródmiejskiej (gdzie ekranów fizycznie nie da się zamontować), czy o otwartym terenie w sąsiedztwie nowej autostrady, to za każdym razem **rozporządzenie stosuje się tak samo**.

Jak **niedopuszczalne było działanie resortu środowiska** uwypuklił Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Sławomir Neumann w piśmie z dnia 11 września 2012 r. (na etapie opiniowania projektowanego podwyższenia norm hałasu): „*Według najnowszych opublikowanych badań Państwowego Monitoringu Środowiska, na obszarach aglomeracji Rzeczypospolitej Polskiej **średni odsetek liczby osób zagrożonych hałasem powyżej normy to blisko 40%**. W przypadku hałasu kolejowego, około 0,5 mln osób w Rzeczypospolitej Polskiej mieszka na obszarach, gdzie obserwuje się przekroczenia obecnie obowiązujących norm. Z tych powodów (zagrożenie znacznego odsetka populacji w Europie) **wytyczne WHO w sprawie hałasu w porze nocnej dla Europy zalecają, żeby ludzie nie byli narażeni na hałas wyższy niż 40 dB**” W dalszej części pisma zwraca się uwagę, że „... zaproponowane w projekcie rozporządzenia **podniesienie wartości normatywnych hałasu jest całkowicie sprzeczne** nie tylko z zasadą intensyfikacji działań w kierunku*

ograniczenia hałasu na obszarach miejskich wokół lotnisk, terenów przemysłowych oraz głównych dróg i głównych linii kolejowych do poziomu równoważnego nie przekraczającego w porze nocnej 55 dB (Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010), ale **również z zasadą ograniczenia zagrożenia dla ludzi** wynikającego z emisji zanieczyszczenia i emisji energii do środowiska". Kończąc uznano, że **„... nie jest możliwe zaakceptowanie projektu rozporządzenia w zaproponowanym kształcie. Zdaniem Ministra Zdrowia należy pozostać przy dotychczas obowiązujących przepisach”**.

W kolejnych dniach zapewne naciskano na resort w kierunku złagodzenia podejścia do projektu Ministra Środowiska, bo pismem z dnia 18 września 2012 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Igor Radziejewicz-Winnicki poinformował, iż „Mając na uwadze niewątpliwy interes społeczny związany z budowaniem nowych dróg Minister Zdrowia przyjmuje proponowane przez Państwa normy, **zastrzegając jednocześnie konieczność ich obniżenia w przyszłości, szczególnie w odniesieniu do pory nocnej”**.

Jest to o tyle istotne, że w myśl art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, dopuszczalny poziom hałasu w środowisku określa Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. To oznacza, że gdyby odmowa Ministra Zdrowia została podtrzymana, nie byłoby możliwe wprowadzenie podwyższonych norm hałasu.

Niedługo miną 4 lata – a przyszłość deklarowana w imieniu Ministra Zdrowia nie nadeszła. Bez zmian jest to, że tysiące rodaków znosi w milczeniu (często nieświadomi negatywnego wpływu hałasu drogowego czy kolejowego na organizm) szkodliwą decyzję Ministra Środowiska.

W procesie konsultacji społecznych resort środowiska otrzymał **liczne krytyczne opinie profesjonalnych instytucji państwowych, a mimo to żadna z nich nie została uwzględniona** (wytłuszczenia własne):

1/ Pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 11 września 2012 r.: „WIOŚ w Szczecinie wyraża obawy, że projektowane podwyższenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku skutkować będzie zwiększoną ilością wniosków o interwencję i skarg na hałas, uzasadnionych szczególnie sytuacji, gdy klimat akustyczny, **który powinien ulegać systematycznej poprawie (Dyrektywa 2002/49/WE odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku) będzie ulegał pogarszaniu** (wyższe poziomy dopuszczalne)”;

2/ Pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 11 września 2012 r.: „... trudno zaakceptować sytuację, w której np. w sąsiedztwie domu jednorodzinnego, wybudowanego w miejscu o korzystnych warunkach akustycznych, z zaangażowaniem całego majątku, można będzie po latach poprowadzić trasę komunikacyjną, która nieodwracalnie zdegraduje środowisko, bez zabezpieczeń

akustycznych. Rozwiązaniem znacznie bardziej racjonalnym jest **wielokrotnie postulowane zróżnicowanie obowiązujących przepisów w stosunku do nowych inwestycji i sytuacji zastanych**”;

3/ Pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 11 września 2012 r.: „**Podwyższenie dopuszczalnych poziomów hałasu dla wskaźników średniorocznych L_{DWN} w niektórych przypadkach aż o 9 dB oraz również o 9 dB dla wskaźnika L_N jest bardzo wysoka i będzie powodować bardzo duże uciążliwości dla mieszkańców, a zarządcy dróg nie będą zmuszeni do podejmowania jakichkolwiek działań ograniczających emisję hałasu**”;

4/ Pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 12 września 2016 r.: „**Zwiększając poziom dopuszczalnego hałasu na większości terenów zabudowy mieszkaniowej do 65 dB w porze dziennej, dopuszcza się narażanie ludności tam zamieszkującej na oddziaływanie dużej uciążliwości hałasu** (według danych Państwowego Zakładu Higieny wartość poziomu dźwięku powyżej 62 dB do 70 dB za taką jest uznawana)”.

5/ Pismo Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie z dnia 11 września 2012 r.: „**Podwyższenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku o wartości w zakresie od 2 do 9 dB zaproponowane w w/w projekcie pogarszają stan środowiska naturalnego i zwiększają uciążliwość hałasu komunikacyjnego dla ludności. W uzasadnieniu do projektu rozporządzenia brak jest wystarczających podstaw merytorycznych dla proponowanych zmian, zarówno jeśli chodzi o zmieniane wskaźniki jak i o wielkość tych zmian**”.

6/ Pismo Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie z dnia 10 września 2012 r. (wytłuszczenie oryginalne): „**Proponowany projekt rozporządzenia ma tak dużą liczbę mankamentów, iż powinien być właściwie opracowany od początku. Należy zachować podstawową zasadę, iż poziomy dopuszczalne, dla terenów najmniej wrażliwych nie mogą być wyższe, niż kryteria WHO**”.

7/ Pismo Politechniki Wrocławskiej z dnia 13 września 2012 r.: „**Proponowane w przedmiotowym projekcie zmiany, polegające na podniesieniu dopuszczalnych poziomów hałasu dla wszystkich rodzajów terenów prawnie chronionych przed hałasem, dla sytuacji istniejących i planowanych, jest sprzeczne z podstawowymi założeniami i priorytetami polityki hałasowej Unii Europejskiej, wyrażonej w dokumentach takich jak: Przyszła polityka hałasowa-Zielony dokument, Komisja Europejska 1996, Europejska Dyrektywa Hałasowa (Dyrektywa WE/49/2002)**”.

8/ Pismo Komitetu Akustyki Polskiej Akademii Nauk z dnia 10 września 2012 r.: „**Po analizie przesłanego nam projektu rozporządzenia Komitet Akustyki Polskiej Akademii Nauk:**

1. Stwierdza, że dopuszczalne poziomy hałasu wprowadzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826) spełniają oczekiwania akustyków i są zgodne z

polityką UE i WHO, a ponadto i nie różnią się od poziomów, które obowiązują w państwach członkowskich UE.

2. Wyraża **stanowczy protest** przeciwko podwyższeniu aktualnie obowiązujących wartości dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.
3. Stwierdza, że podwyższenie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu **spowoduje degradację akustycznego stanu środowiska i przyczyni się do pogorzenia stanu zdrowotnego społeczeństwa.**
4. Stwierdza, że zaproponowane podwyższenie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu **nie zostało poparte w żadnym materiałem naukowym, a narzucony tryb konsultacji społecznych (terminy) jest niedopuszczalny, uniemożliwiający wykonanie szerszych odniesień**”.

W czerwcu 2014 r. Najwyższa Izba Kontroli opublikowała Informację o wynikach kontroli zatytułowanej „Ochrona mieszkańców dużych miast przed hałasem”. Na stronach 28-31 Informacji ustosunkowano się do podwyższonych poziomów norm hałasu obowiązujących od 23 października 2012 r. NIK stwierdziła, że „Dopuszczalne długoterminowe poziomy hałasu w środowisku, służące opracowywaniu map akustycznych i POŚH, **zostały podniesione** dla zabudowy wrażliwej na hałas (bez stref uzdrowisk i szpitali poza miastami) **od 5 do 10 dB**, do poziomu **od 64 do 70 dB** dla wskaźnika L_{DWN} i **od 59 do 65 dB** dla wskaźnika L_N . Normy te dotyczyły hałasu komunikacyjnego, a więc głównego źródła hałasu w aglomeracjach (...) i **pozostają w sprzeczności z Polityką ekologiczną Państwa i zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), zakładającymi, że hałas w środowisku w porze dziennej nie powinien przekraczać 50-55 dB w dzień i 40-45 dB w nocy. Zauważyć przy tym należy, że wzrost poziomu głośności o ok. 3 dB przekłada się na dwukrotny wzrost odczuwalnego natężenia dźwięku, a o 10 dB na 10-krotny wzrost jego natężenia**”.

W maju 2014 r. Najwyższa Izba Kontroli opublikowała Informację o wynikach kontroli zatytułowanej „Zasadność budowy ekranów akustycznych i przepustów (przejeżdżających dla zwierząt) na autostradzie A2 i innych wybranych odcinkach dróg”. Wynika z niej, że NIK skierowała do Ministra Środowiska wniosek o „przyjęcie, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia, planu działań na rzecz zmian dopuszczalnych poziomów hałasu ustalonych w rozporządzeniu MS z dnia 14 czerwca 2007 r., **w kierunku ograniczenia jego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i konsekwentne jego realizowanie**” (strona 13). Do dnia dzisiejszego wniosek ten **nie został** zrealizowany.

Artykuł 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej:

1. **Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.**
2. **Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.**

Wyrażam nadzieję, że przedmiotowa sprawa zostanie rozpatrzona z należytą uwagą.

Z wyrazami szacunku

Załączniki:

- 1/ Moje pismo z dnia 3 października 2012 r. (skarga na Ministra Środowiska),
- 2/ Pismo Ministerstwa Środowiska z grudnia 2012 r. (odpowiedź na skargę),
- 3/ Pismo Ministerstwa Zdrowia z dnia 11 września 2012 r. (opinia o projekcie zmiany rozporządzenia),
- 4/ Pismo Ministerstwa Zdrowia z dnia 18 września 2012 r. (zmiana w/w opinii),
- 5/ Moje pismo z dnia 22 grudnia 2015 r. (wniosek o udostępnienie informacji publicznej),
- 6/ Pismo Ministerstwa Środowiska z dnia 13 stycznia 2016 r. (odpowiedź na w/w wniosek).

Klauzula danych osobowych

Wyrażam zgodę na upublicznienie mojego imienia i nazwiska oraz adresu poczty elektronicznej (art. 4 ust. 3 *ustawy o petycjach*).

Klauzula korespondencji:

Wszelkie doręczenia wyłącznie drogą elektroniczną na podany adres poczty elektronicznej.

Nota o autorze

Nowak Marek, 44 lata. Autor jest społecznikiem, aktywistą miejskim pro publico bono. Od 2008 roku sygnalizuje m.in. administracji publicznej jej wadliwe działania i zaniechania, brak regulacji prawnych bądź ich nieprawidłowe brzmienie lub stosowanie. Już w 2009 roku alarmował ministrów Rządu RP o braku systemowych rozwiązań prawnych dla lokalizowania i użytkowania przemysłowych elektrowni wiatrowych, z negatywnymi skutkami dla mieszkańców terenów wiejskich. W latach wcześniejszych i późniejszych interweniował na poziomie osiedli, lokalnym, regionalnym i krajowym m.in. w takich obszarach, jak: planowanie i estetyka przestrzeni, gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi, dostęp do informacji publicznych, hałas drogowy w miastach oraz strategię rozwoju miast i kraju. Aktywność obywatelska nie jest związana z wykonywaną pracą zawodową.

W trybie ustawy o petycjach w latach 2015-2016 złożył 3 petycje: (1) do Rady Miejskiej Wrocławia o podjęcie uchwały umożliwiającej wyeliminowanie chaosu reklamowego i uporządkowanie przestrzeni Wrocławia (tzw. uchwała krajobrazowa) - Rada nie uwzględniła petycji (uchwała nr XX/432/16 z 21 stycznia 2016 r.); (2) do Prezydenta Miasta Wrocławia o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w przedmiocie uzyskania jako gmina uprawnień do skutecznego zobligowania najemców lokali komunalnych do wymiany pieców opalanych węglem na urządzenia ekologiczne - Prezydent zdecydował o przekazaniu petycji Prezesowi Rady Ministrów, w trakcie rozpatrywania; (3) do Prezesa Rady Ministrów o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w przedmiocie wyeliminowania luki prawnej polegającej na tym, że osoby bez tytułu prawnego do ziemi rolnej mogą i uzyskują publiczne środki pieniężne w ramach dopłat dla rolników - w trakcie rozpatrywania.

Warszawa, dnia 28.10.2016

MINISTER ŚRODOWISKA

DZŚ-III.404.32.2016.MW

Pan
Marek Nowak

Szanowny Panie!

W odpowiedzi na skierowaną do Prezesa Rady Ministrów petycję, z dnia 21 lipca 2016 r., w sprawie podjęcia w bieżącym roku inicjatywy legislacyjnej w przedmiocie obniżenia norm hałasu co najmniej w obszarach zurbanizowanych miast, przy założeniu, że normy obowiązujące do października 2012 r. należy uznać za maksymalne i w związku z tym dążyć do ich dalszej redukcji – przedkładam, co następuje.

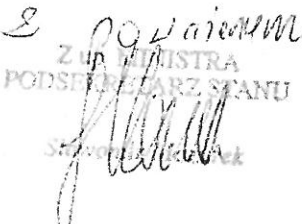
W myśl przepisu art. 113 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672) dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa minister właściwy do spraw ochrony środowiska w porozumieniu z właściwym ministrem do spraw zdrowia.

W związku z powyższym, Minister Środowiska pismem z dnia 29.04.2016 r., znak: DOŚ-III.404.34.2016.MW, zwrócił się do Ministra Zdrowia, z prośbą o wyrażenie stanowiska na temat zasadności pozostawienia akustycznych standardów jakości środowiska na poziomie obecnie obowiązującym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)), bądź na temat zasadności dokonania zmiany wartości tych standardów.

Aktualnie nie są prowadzone w Ministerstwie Środowiska prace legislacyjne na rzecz zmiany akustycznych standardów jakości środowiska i nie planuje się ich podjęcia do czasu uzyskania stanowiska Ministra Zdrowia.

Jednocześnie pragnę wyjaśnić, że ww. wystąpienie do Ministra Zdrowia było poprzedzone roboczymi kontaktami przedstawicieli resortu zdrowia, resortu środowiska oraz resortu infrastruktury i rozwoju, mającymi na celu zebranie wskazówek na rzecz optymalizacji przepisów o ochronie środowiska przed hałasem. Żaden z resortów nie kwestionował zasadności dokonania zmian wartości akustycznych standardów jakości środowiska, przy czym resort infrastruktury i budownictwa wskazywał m.in. na potrzebę dodatkowego podwyższenia wartości dopuszczalnego poziomu hałasu w odniesieniu do dróg istniejących.

Niezależnie od powyższego pragnę poinformować, że ramach działań na rzecz minimalizacji negatywnych oddziaływań akustycznych na środowisko, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2015 r., poz. 1593), na podstawie przepisu art. 114 ust. 4, została urealniona zasada ochrony przed hałasem człowieka pozostającego w zlokalizowanej na granicy pasa drogowego lub kolejowego zabudowie mieszkaniowej, szpitalach, domach pomocy społecznej lub budynkach związanych ze stałym albo czasowym pobylem dzieci i młodzieży.

Z UP. MINISTRA
PODSIĘCZNIK STANU
Stanisław Szpak

30 maja 2017 r.

Marek Nowak

Pan Jan Szyszko
Minister Środowiska

Ministerstwo Środowiska
ulica Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Petycją z dnia 21 lipca 2016 r. wystąpiłem do Prezes Rady Ministrów o „... podjęcie w bieżącym roku **inicjatywy legislacyjnej w przedmiocie obniżenia norm hałasu drogowego co najmniej w obszarach zurbanizowanych miast, uznając normy obowiązujące do października 2012 r. jako maksymalne i dążąc do ich dalszej redukcji.**”

Petycja została przekazana do Ministerstwa Środowiska, które pismem datowanym na 28 października 2016 r. poinformowano, iż „... Minister Środowiska pismem z dnia 29.04.2016 r., znak: DOS-III.404.34.34.2016.MW, zwrócił się do Ministra Zdrowia, z prośbą o wyrażenie stanowiska na temat zasadności pozostawienia akustycznych standardów jakości powietrza na poziomie obecnie obowiązującym (...), bądź na temat zasadności dokonania zmiany wartości tych standardów”.

Pismami adresowanymi do Ministerstwa Zdrowia w listopadzie 2016 r., styczniu i marcu 2017 r. podjąłem trud „uzyskania” odpowiedzi na Pańskie wystąpienie do Ministra Zdrowia.

Według pozyskanych informacji, taka odpowiedź została Panu przesłana w marcu 2017 r., znak pisma Ministra Zdrowia: ZPS.078.253.2016.

Mając to na uwadze, wnoszę o niezwłoczne rozpatrzenie mojej petycji z 21 lipca 2016 r. Jednocześnie, uwzględniając tak znaczny upływ czasu od złożenia petycji (ponad 10 miesięcy), wprowadzam zmianę w brzmieniu petycji, z „... w bieżącym roku ...” na „... do 31 sierpnia 2017 r. ...”

Z wyrazami szacunku

Minister Zdrowia

Warszawa,

ZPŚ.078.253.2016

Pan
Jan Szyszko
Minister Środowiska

Szanowny Panie Ministrze

W ślad za pismem z dnia 22 czerwca 2016 r., znak: ZPŚ.078.115.2016, dotyczącym wydania rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz kierując się potrzebą zapewnienia należytej ochrony zdrowia przed hałasem stwierdzam, że obecne wartości standardów akustycznych jakości środowiska należy obniżyć do wartości dźwięków rekomendowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Narażenie na hałas w Europie jest jednym z większych zagrożeń dla zdrowia ze znanych czynników środowiskowych. W literaturze przedmiotu istnieje wiele dowodów, że oddziałuje on na ludzi zarówno w sferze fizjologicznej, jak i psychologicznej, zakłócając podstawowe czynności organizmu ludzkiego.

Analizy Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) podają, że w Europie głównym źródłem hałasu w środowisku jest hałas związany z ruchem drogowym. Szacuje się, że około 125 mln mieszkańców tego regionu jest narażona na oddziaływanie ww. rodzaju hałasu o średnim rocznym natężeniu powyżej 55 dB, w tym 37 mln osób na hałas o wartości większej niż 65 dB. Z map akustycznych wykonanych w Polsce dla głównych dróg wynika, że w ich pobliżu żyje ponad 1,2 mln ludzi narażonych na ponadnormatywny hałas emitowany w porze dziennej i prawie 1 mln ludzi narażonych na ponadnormatywny hałas w porze nocnej. Tymczasem na podstawie metaanalizy wielu badań z różnych ośrodków na całym świecie wykazano, że dla chorób układu krążenia najniższy poziom nieskutkujący zaburzeniami wynosi 55 dB dla 16-godzinnej ekspozycji dziennej. Natomiast, gdy poziom hałasu przekroczy 60 dB pojawia się już ryzyko zawałów i udarów, które rośnie wraz z poziomem ponad tą wartość. Według Światowej

Organizacji Zdrowia i Wspólnego Centrum Badawczego Komisji Europejskiej (Joint Research Centre – JRC) każdego roku skutkiem hałasu drogowego może być utrata łącznie ponad 1 mln lat zdrowego życia obywateli w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Co więcej wyniki badań przeprowadzonych w latach 2007 i 2012 pokazują, że w Polsce rośnie liczba osób w aglomeracjach miejskich powyżej 250 000 mieszkańców, które są narażone na hałas o natężeniu 55-59 dB.

W świetle wyników badań o charakterze epidemiologicznym, do grup społecznych najbardziej narażonych na niekorzystny wpływ hałasu należą dzieci, osoby przewlekle chore i starsze. Szczególnie problem ten dotyka dzieci, które relatywnie więcej czasu spędzają w głośnym otoczeniu. Badania dotyczące wpływu przewlekłej ekspozycji na hałas u małoletnich wykazały negatywne oddziaływanie na cechy poznawcze, wzrost zaburzeń psychicznych, stopień rozdrażnienia, ograniczenie motywacji oraz podwyższenie ciśnienia krwi, w konsekwencji podnosząc ryzyko wystąpienia chorób układu krążenia w okresie późniejszym, a więc w wieku dojrzałym.

U dorosłych narażenie na hałas prowadzi w szczególności do znacznego wzrostu częstości występowania zaburzenia snu, nadciśnienia tętniczego, zawałów serca, udarów mózgu, chorób układu pokarmowego, wzrokowego, mięśniowego, stawowego, słuchowego (głuchoty), zaburzeń nerwicowych i afektywnych (depresji). Do grupy podwyższonego ryzyka zaliczyć należy również osoby mniej zamożne, które nie mogą sobie pozwolić na mieszkanie w relatywnie droższych, ale cichych dzielnicach (z dala od ciągów komunikacyjnych), lub na odpowiednie zabezpieczenie przed hałasem domów i mieszkań.

Należy również zaznaczyć, że wzrost narażenia na hałas w ewidentny sposób prowadzi do wzrostu kosztów przeznaczonych na ochronę zdrowia, co nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie danej osoby w jej środowisku rodzinnym i społecznym, w tym zawodowym. Zgodnie z szacunkami Europejskiej Agencji Środowiska zanieczyszczenia środowiska hałasem skutkują koniecznością leczenia szpitalnego 43 000 pacjentów w Europie rocznie. Wielkość kosztów świadczeń zdrowotnych związanych z leczeniem chorób spowodowanych ekspozycją na hałas może przekroczyć kilkukrotnie koszt walki z negatywnym działaniem hałasu. Dokładne szacunki są jednak trudne do jednoznacznego udowodnienia z powodów metodologicznych.

Zgodnie z dyrektywą 2002/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącą się do oceny i zarządzania hałasem w środowisku, osiągnięcie wysokiego poziomu zdrowia i ochrony środowiska jest częścią polityki wspólnotowej, a ochrona przed hałasem znajduje się wśród przyjętych celów. W mojej opinii jednym

z ważniejszych krajowych działań w ramach eliminacji narażenia na hałas jest nowelizacja przepisów prawnych w celu zmniejszenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zwłaszcza tam, gdzie oddziaływanie tego czynnika może powodować szkodliwe skutki dla ludzkiego zdrowia.

Zmiana aktualnych norm dla hałasu środowiskowego, jak wykazano powyżej, leży zarówno w interesie zdrowotnym, jaki i społecznym kraju i jest zgodna z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia.

Ponadto należy podkreślić, że ograniczenie ekspozycji na hałas stanowi jedno z wielu zadań z zakresu zdrowia publicznego, ujętego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. poz. 1492)

W związku z powyższym proponuję zaostrzenie obowiązujących norm dla hałasu w środowisku, tj. obniżenie aktualnych wartości dopuszczalnych poziomów oraz przyjęcie przejściowych i docelowych poziomów dźwięku rekomendowanych przez Światową Organizację Zdrowia:

- dla pory dziennej 60 dB A jako poziom przejściowy i 55 dB A jako poziom docelowy,
- dla pory nocnej 55 dB A jako poziom przejściowy i 40 dB A jako poziom docelowy.

Zirpowazniera
MINISTRA ZDROWIA
POLSKI
Tomasz J. Król

Warszawa, dnia 04.08.2017

MINISTER ŚRODOWISKA

DZŚ-III.404.32.2016.MW

Pan
Marek Nowak

Przewodny Pome

W odpowiedzi na pismo z dnia 30.05.2017 r. wnoszące o rozpatrzenie petycji z dnia 21.07.2016 r., w sprawie „...podjęcia w bieżącym roku inicjatywy legislacyjnej w przedmiocie obniżenia norm hałasu co najmniej w obszarach zurbanizowanych miast, uznając normy obowiązujące do października 2012 r. jako maksymalne i dążąc do ich dalszej redukcji” oraz określające nowy termin na podjęcie przedmiotowej inicjatywy (dzień 31.08.2017 r.) – przedkładam, co następuje.

W ślad za pismem z dnia 28.10.2016 r., znak: DZŚ-III.404.32.2016.MW, należy wyjaśnić, że postulowana zmiana akustycznych standardów jakości środowiska wymaga wnikliwego przeanalizowania nie tylko pisma Ministra Zdrowia z dnia 22.03.2017 r., znak: ZPS.078.253.2016, proponującego zaostrenie obowiązujących norm ale również postulatów innych podmiotów korzystających ze środowiska, które wnoszą o podwyższenie wartości obowiązujących poziomów hałasu w środowisku w odniesieniu do oddziaływania na środowisko lotnisk czy też istniejących dróg a także uwzględnienia potrzeby zrównoważonego rozwoju.

Stąd wskazany przez Pana termin podjęcia prac legislacyjnych w przedmiotowej materii wydaje się być trudny do dotrzymania.

Niemniej biorąc pod uwagę wpływ hałasu na zdrowie i dobrostan człowieka, pragnę zapewnić, że zagadnienie zmiany wartości dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku będzie przedmiotem analizy w ramach prac nad zmianą przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska, w części dotyczącej ochrony środowiska przed hałasem. Zakończenie tych prac planowane jest na koniec 2018 r.

Przewodny Pome
[Signature]
PODSZEFSTWO
[Signature]
[Signature]